

NASZE SŁÓWKO

GRUDZIEŃ '99

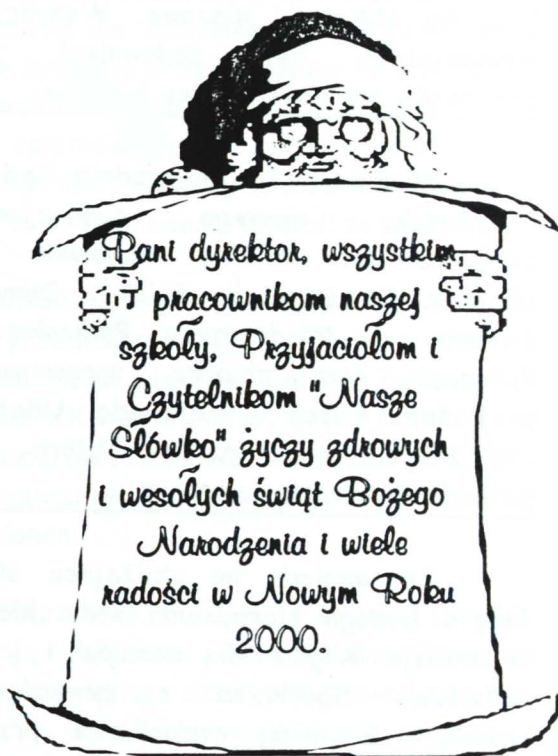
Wydanie Świąteczne

cena 1 zł

GAZETKA SZKOLNA GIMNAZJUM PUBLICZNEGO NR 2 W BIAŁEJ PODLASKIEJ

W tym numerze:

- * Jak spędzić Sylwester 2000?
- * O zwyczajach świątecznych
słów kilka.
- * Sprawdzone przepisy na
święta.
- * Historia Świętego Mikołaja.
- * Świąteczna krzyżówka
- * Aktualności ze szkoły
- * Kartka z kalendarza

Merry Christmas and
Happy New Year

AKTUALNOŚCI Z ŻYCIA SZKOŁY

Dn. 6 grudnia we wszystkich klasach naszej szkoły odbyły się Mikołajki. Uczniowie losowali osobę, której mieli kupić prezent. Oczywiście były to Mikołajki klasowe. Wszyscy gimnazjaliści byli zadowoleni z prezentów kupionych przez kolegów.

W dniach 12-14 grudnia Rada Uczniowska naszego gimnazjum zorganizowała zbiórkę zabawek i ubrań dla dzieci do 3 lat w Domu Dziecka w Międzyrzeczu Podlaskim. Patronat nad zbiórką sprawował p. Bożena Gasek - Wojewoda. Udało się zebrać wiele rzeczy, które z pewnością ucieszą dzieci.

Ze względu na zbliżające się święta Bożego Narodzenia wiele klas organizuje Wigilie dla uczniów i ich rodziców. Spotkania z pewnością upłyną w miłej atmosferze przy kołędowaniu i serdecznych rozmowach.

W związku z tym dnia 20 grudnia o godzinie 14³⁰ odbędzie się Wigilia szkolna zorganizowana przez kółko misyjne prowadzone przez ks. Sylwestra Anusiewicza i p. mgr Monikę Kodrzycką. Członkowie koła przedstawią nam krótką inscenizację. Natomiast później rozejdziemy się do klas i złożymy życzenia naszym kolegom i nauczycielom.

KARTKA Z KALENDARZA

4 XII- Dzień Górnika

6 XII- MIKOŁAJKI

8 XII 1945 r. - ur. się Maryla

Rodowicz, wokalistka i gitarzystka.

13 XII 1981 r. - wprowadzenie stanu wojennego.

17 XII 1903 r. - dokonano pierwszego lotu samolotem.

19 XII 1915 r. - ur. się Edith Piaf (właściwie E. Gassion) piosenkarka francuska.

20 XII 1968 r. - wręczenie pierwszej polskiej „Złotej Płyty” Czesławowi Niemenowi za longplay „Dziwny jest ten świat”.

22 XII 1990 r. - zaprzysiężenie Lecha Wałęsy na prezydenta.

24 XII 1906 r. - została nadana (w USA) pierwsza audycja radiowa, zawierająca tekst mówiony i muzykę.

24 XII - WIGILIA

25-26 XII - BOŻE NARODZENIE

31 XII - SYLWESTER

Uwaga! Jeśli chcielibyście kogoś pozdrowić lub przesać życzenia, wypełnijcie kupon i przekażcie go członkom zespołu redakcyjnego.

KUPON POZDROWIENIOWY

IMIĘ, NAZWISKO LUB PRZEZWISKO, KLASA

TREŚĆ:

O ZWYCZAJACH ŚWIĄTECZNYCH SŁÓW KILKA...

Jest grudzień, za kilka dni święta. Spędzicie je z rodziną, będziecie sobie składać życzenia, dzielić się opłatkiem. Tak jak co roku. Ale czy wiecie, skąd pochodzą zwyczaje i tradycje świąteczne? Na pewno większość z was nie potrafiłaby odpowiedzieć na to pytanie. Postanowiliśmy więc opowiedzieć wam co nieco o niektórych zwyczajach.

PŁATKI OPŁATKÓW

W XVIII wieku przy wigilijnym stole opłatkiem zaczęła się dzielić szlachta, a w XIX w. przejęły ten zwyczaj inne stany. Łamanie się opłatkiem to wyłącznie polski obyczaj: 24 grudnia w ten sposób składają sobie życzenia prawie wszyscy Polacy. Opłatki wypiekają z mąki pszennej i wody zakonnice i niektóre piekarnie. Tylko jedna pracownia w Żychlinie dostarcza przed świętami 600 tys. opłatków. Opłatki (z łaciny *oblatum* - to, co ofiarowane), początkowo używane tylko podczas mszy świętej. W XVI wieku kupowały je przekupki i sprzedawały ludziom, którzy smarowali je miodem i uważali za smakołyk.

ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE

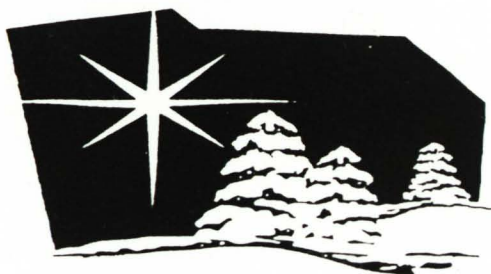
Pierwszą kartkę świąteczną wystąpił w roku 1843 Brytyjczyk Henry Cole, wydawca i wynalazca. Karty z życzeniami, początkowo produkowane ręcznie, były drogie. Na terenach polskich pojawiły się pod koniec ubiegłego wieku w Galicji. Zwyczaj ich rozsyłania stał się popularny dopiero w latach 20. XX wieku. Kanadyjczycy Frank Rose i Gordon Loutet wymieniali tę samą kartę świąteczną od 1929 roku, kiedy mieli po 12 lat i mieszkali na tej samej ulicy w północnym Vancouverze. Frank zmarł w 1995 roku, ale wdowa po nim wymieniała kartę z 80-letnim Gordonem.

W ŻŁOBIE LEŻY...

Pierwszą szopkę miał stworzyć święty Franciszek z Asyżu w Greccio (ok. 100 kilometrów od Rzymu) w 1223 roku. Urządzono ją tak, jak na podstawie Ewangelii miało miejsce narodzin Chrystusa: postawiono żłóbek, przyniesiono siano, przyprowadzono wołu i ośła. Tradycje założyciela zakonu podtrzymywali w kościołach franciszkanie, dodając do szopki figurki Świętej Rodziny, pasterzy, aniołów i królów. Ich drewniane figurki pojawiły się w Polsce już pod koniec XIV wieku. W następnych stuleciach księża zaczęli umieszczać w szopkach górali, mieszczan, szlachtę, a w okresach niewoli symbole patriotyczne. Dziś szopki są budowane w ponad 9 tysiącach polskich kościołów. Na życzenie papieża-Polaka w 1982 roku po raz pierwszy szopkę ustawiono na placu Świętego Piotra w Rzymie. Papieżowi, który lubi zwyczaje ludowe, nie wystarczały szopki w jego apartamencie i w Bazylice Świętego Piotra.

LAMPKI NA CHOINKE

W XVII wieku w Niemczech zaczęto ustawiać choinki w domach i przystrajać je świeczkami. Na ziemię polskie przywieźli je Prusacy na przełomie XVIII i XIX wieku. Dekorowali nimi choinki mieszkańcy miast. Na wsi dopiero po II wojnie światowej stały się popularne drzewka ozdobione świeczkami - symbolem odradzającego się życia i zarazem Chrystusa- jak głosi Ewangelia wg św. Łukasza- „światła na oświecenie pogan”.

SREBRNY ANIOŁEK

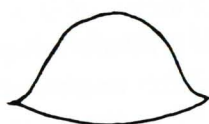
Aby wykonać tę ozdobę należy przygotować masę solną, która składa się z:

- 1 szklanki mąki
- 0,5 szklanki soli
- 0,25 szklanki wody

Gotowe ciasto dzielimy na kilka części.

Etap I:

Wykonujemy tułów aniołka:

Etap II:

Formujemy twarz i główkę aniołka i umieszczamy na tułowiu.

Etap III:

Doklejamy włosy wykonane z dwóch części masy solnej.

Etap IV:

Na włoskach aniołka umieszczamy aureolkę. Wygląda to tak:

Etap V:

Teraz formujemy dwa skrzydełka i przyklejamy je na plecach aniołka.

Etap VI:

Na koniec wykonujemy rączki aniołka, w których może trzymać np. książkę.

Etap VII:

Aby aniołek stwardniał, musimy postawić go na kilka lub kilkanaście dni w suchym miejscu.

Etap VIII:

Teraz wystarczy pomalować aniołka (np. farbą lub lakierem do paznokci).

Prawda, że słodki?!

HISTORIA ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA

Wszyscy kochają Świętego Mikołaja, ale szczególnie dzieci, które każdego roku dostają od niego prezenty. Święty Mikołaj zostawia podarki pod choinką albo pończoszce. Jedna rzecz się nie zmienia: zawsze przychodził w nocy tak, aby nikt go nie widział.

KIM ON BYŁ?

Postać Świętego Mikołaja pochodzi z legendy o Świętym Mikołaju, który był biskupem w VI-wiecznej Azji. Legenda mówi, jak święty Mikołaj pomógł biednemu szlachcicowi, dając mu trzy mieszki złota jego trzem córkom. Nie chciał, aby ktoś poznał jego imię i dlatego nawet dzisiaj Święty Mikołaj przynosi prezenty w sekrecie.

Święty Mikołaj mieszka w Laponii w Finlandii, za kołem podbiegunowym. Jego dom jest ukryty w sosnowym lesie i pokryty jest śniegiem przez cały rok. Święty Mikołaj pracuje bardzo ciężko, aby przygotować prezenty dla wszystkich na święta Bożego Narodzenia. Zawsze podróżuje w saniach ciągniętych przez osiem reniferów. Święty Mikołaj ma czterech pomocników-elfów. Są to: Snowy Bony, który kocha śnieg, Speedy Sam, najbardziej zajęty elf, Tricky Nad, który zawsze robi wokół dużo hałasu. Wszystkie elfy pilnują, aby Święty Mikołaj nie zapomniał o nikim w pierwszy dzień świąt.

SYLWESTER 2000

Oto kilka pomysłów, jak spędzić Sylwestra 2000:
SPĘDŹ NOC PRZY KOMPUTERZE

Specje od elektroniki ostrzegają przed syndromem roku 2000. Podobno razem z wybiciem dwunastej tej nocy wszystkie maszyny mogą zwariować. Umów się więc ze znajomymi na czuwanie przy komputerze. Może po północy coś się stanie?!

PIKNIK ZAMIAST BALANGI

Nie musisz wcale siedzieć w domu! To potrafi każdy. O wiele fajniej będzie spędzić Sylwestra na dworze. Zorganizuj ze znajomymi szalony kulig i pieczenie kiełbasek przy ognisku.

BĄDŹ ORYGINALNY

Odtóż imprezę do przyszłego roku. Tak naprawdę XXI wiek zacznie się dopiero 1 stycznia 2001 roku, a 2000 rok jest ostatnim XX wieku. Dlatego jeśli chcesz być naprawdę oryginalny, idź spać, a imprezę urządź dopiero w sylwestra 2001!

Wigilia

jak za dawnych lat

USZKA Z GRZYBAMI SUSZONYMI

Nadzenie: 6 dag suszonych grzybów, 5 dag cebuli, 2 dag tłuszczu, 3 dag czerstwej bułki, 2 dag tartej bułki, pieprz, sól (do smaku) **ciasto:** 15 dag mąki, jedno małe jajo, ok. 1,5 l wody, sól
Grzyby dokładnie umyć, namoczyć na kilka godzin w wodzie, ugotować, tak aby zostało niewiele wywaru. Cebulę obrać, pokroić w kosteczkę, usmażyć na tłuszczu na jasnożółty kolor. Bułkę namoczyć w wodzie, odcisnąć odcedzić grzyby i zemleć razem z bułką i cebulą. Dodać tartą bułkę, pieprz, sól i utrzeć. Z mąki, jaja i wody zagnieść wolne ciasto jak na pierogi. Rozwałkować cienko, pokroić na kwadratowe kawałki szerokości ok. 4 cm, nałożyć nadzienie, złożyć każdy kwadrat po przekątnej, zlepić brzegi. Dwa rogi trójkąta zlepić. Ugotować w dużej ilości osolonej wody. Podawać wraz z wigilijnym barszczem czerwonym.

SLEDZIE Z POMARAŃCZĄ PO ŻYDOWSKU

60 dag filetów śledziowych, szklanka mleka, 30 dag pomarańczy, 20 dag cebuli, 30 dag kiszonych ogórków, pół słoika majonezu 15 dag, sól, pieprz do smaku, pomarańcza do dekoracji.
Filety moczyć w mleku, przez 30 minut, następnie odcedzić i umyć. Posiekać obrane pomarańcze, cebulę, ogórki. Wymieszać z majonezem, doprawić. Śledzie ułożyć na półmisku, polać sosem, udekorować ćwiartkami pomarańczy. Wstawić na pół godziny do lodówki. Podawać w szklanych pucharkach.

PIERNIK

3,5 szklanki świeżo zaparzonej kawy, szklanka płynnego miodu, szklanka grubo posiekanych orzechów włoskich, pół szklanki sparzonych rodzynek, 2 łyżki oleju, łyżeczka cynamonu, po ćwierć łyżeczki zmielonych goździków, startej gałki muszkatołowej i soli, 1,5 łyżeczki proszku do pieczenia, płaska łyżeczka sody oczyszczonej.

Jaja ubijać, dodając po łyżeczce cukru. Kawę, miód i olej wymieszać, połączyć z jajami. Mąkę przesiać z proszkiem, sodą, solą, wymieszać z przyprawami korzennymi, orzechami i rodzynkami. Do masy jajowej dodawać mieszając, mąkę. Wymieszać na jednolite ciasto i przelać je do tortownicy, wysmarowanej tłuszczem i posypanej mąką. Ciasto powinno sięgać 2/3 wysokości foremki. Piec 90 min. W piekarniku nagrzanym do 170 stopni C. Wyjąć i pozostawić na tortownicy do wystudzenia, przełożyć na talerz, przykryć innym naczyniem i pozostawić na dwa dni. Przed pokrojeniem można posypać cukrem pudrem.

WIGILIJNY KOMPOT ZE ŚLIWEK I FIG

25 dag śliwek suszonych bez pestek, 25 dag fig, 2 łyżki cukru, laska cynamonu, sok i skórkę z cytryny.

Oplukane śliwki zalać przegotowaną wodą, tak aby przykryła owoce. Dodać łyżkę cukru i cynamonu, pozostawić na noc. Następnego dnia zagotować w tej samej wodzie. Figi też zalać wodą, ale zamiast cynamonu dodać sok z niewielkiej cytryny i kawałek cienko okrojonej skórki. Oddzielnie ugotowane kompoty połączyć, usuwając skórkę z cytryny i cynamonu. Ostudzić.

KOLEDY

Aby jeszcze bardziej przybliżyć Wam świąteczny nastrój, podajemy słowa kilku kołęd, które z pewnością zabrzmiały w waszych domach.

GDY ŚLICZNA PANNA

Gdy śliczna Panna Syna kołysała,
z wielkim weselem tak Jemu śpiewała:
Li li li li laj, maje Dzieciąteczko,
li li li li laj, śliczne Paniąteczko.

Wszystko stworzenie, śpiewaj Panu swemu,
pomóż radości wielkiej sercu memu.

Li li li li laj, wielki królewicu,
li li li li laj, niebieski dziedzicu!

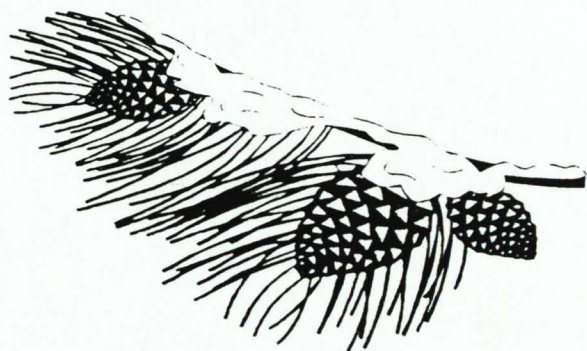
Sypcie się z nieba, śliczni aniołowie,
Śpiewajcie Panu, niebiescy duchowie.
Li li li li laj, mój wonny kwiateczku,
li li li li laj, w ubożym żłobeczku.

Lulajże, Jezuniu, moja peretko,
Lulaj ulubione me pieścicetko.
Lulajże, Jezuniu, lulajże, lulaj!
A Ty Go, Matulu, w płaczu utulaj.

Zamknijże znużone płaczem powieczki,
utulże zemdlone tkaniem usteczki
Lulajże, Jezuniu, lulajże, lulaj,
A Ty Go, Matulu, w płaczu utulaj.

Lulajże, pięknuchny mój aniołeczku,
Lulajże, wdzięczniuchny światu kwiateczku.
Lulajże, Jezuniu, lulajże lulaj,
A Ty Go, Matulu, w płaczu utulaj.

BÓG SIĘ RODZI

Bóg się rodzi, moc truchleje,
Pan niebiosów, obnażony,
Ogień krzepnie, blask ciemnieje,
Ma granice Nieskończony.

Wzgardzony, okryty chwałą,
Śmiertelny Król nad wiekami!
A Słowo ciałem się stało
I mieszkało między nami.

Cóż masz, niebo, nad ziemiany?
Bóg porzucił szczęście Swoje,
wszedł między lud ukochany,
dzieląc z nim trudy i znoje.

Niemato cierpień, niemato,
Ześmy byli winni sami,
A Słowo...

W nędznej szopie urodzony,
Żłób Mu za kolebkę dano!
Cóż jest, czym był otoczony?
Bydło, pasterze i siano.

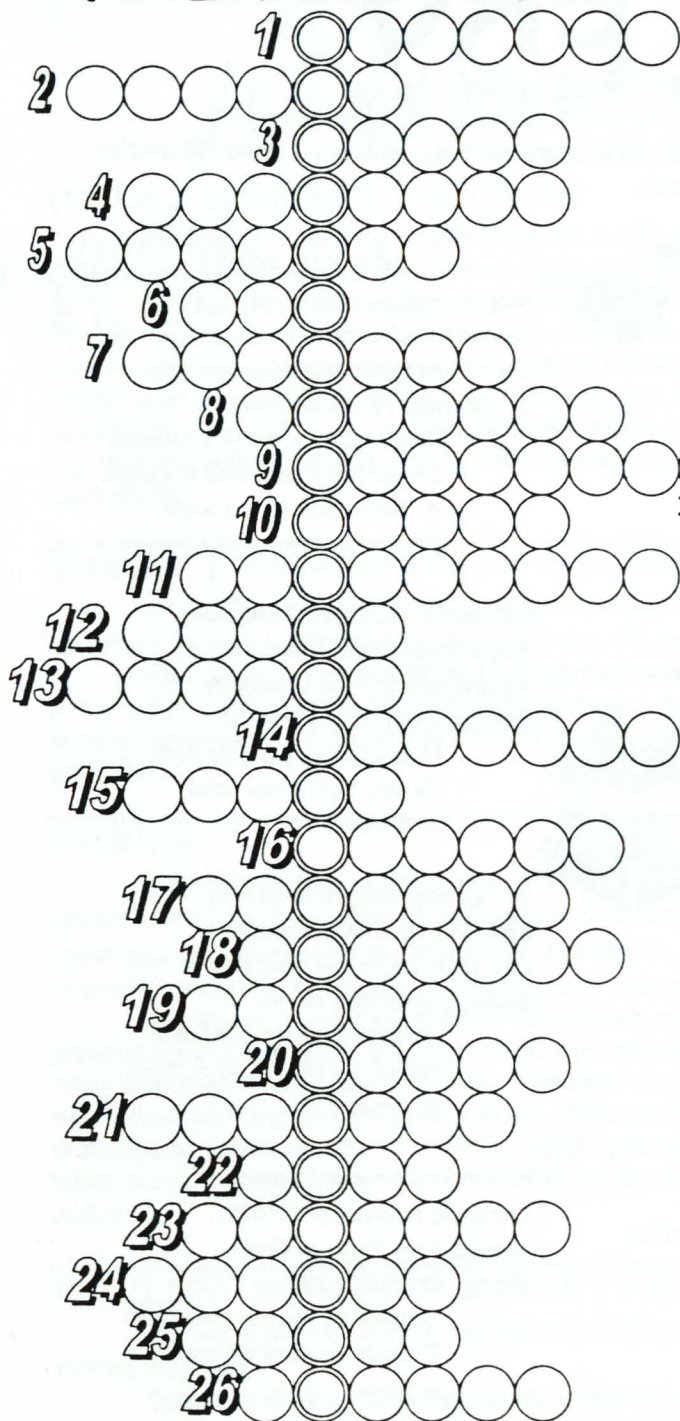
Ubodzy, was to spotkało
Witać Go przed bogaczami
A Słowo...

Potem królowie widziani
Cisną się między prostotą,
Niosąc dary Panu, w dani:
Mirrę, kadzidło i złoto.

Bóstwo to razem zmieszało
Z wieśniaczymi ofiarami
A Słowo...

Podnieś rękę, Boże Dziecię,
Błogostaw Ojczyznę miłą!
W dobrych radach, w dobrym bycie
Wspieraj jej siłę Swą siłą,
dom nasz i majątność całą,
i wszystkie wioski z miastami.
A Słowo...

KRZYŻÓWKA ŚWIĄTECZNA

1. 24 grudnia.
2. U góry choinki.
3. Kładzie się pod obrus.
4. Tradycyjne ciasto Wigilijne.
5. Święty, przynosi prezenty.
6. W Wigilię są imieniny Adama i ...
7. Długi na choince.
8. Drzewko świąteczne.
9. Świecą na choince.
10. W nim prezenty.
11. W Wigilię mówią ludzkim głosem.
12. W dawnej Polsce wieszany pod sufitem.
13. ... Mikołaj.
14. Prowadzi Trzech Króli.
15. Wchodzi przez niego Mikołaj.
16. Matka Jezusa.
17. Ciągną sanie Świętego Mikołaja.
18. Mieszka tam Święty Mikołaj.
19. Opiekun Świętej Rodziny.
20. Urodził się w Betlejem.
21. Dzielimy się nim przy wigilijnym stole.
22. Pomocnicy Świętego Mikołaja.
23. Skrzydlaci mieszkańcy nieba.
24. Z makiem.
25. Potrawa z maku i ziaren.
26. Wiszą na choince.

STOPKA REDAKCYJNA

Redaktor naczelny: Joanna Konstanciuik

Z-ca: Marta Rudzka

Sekretarz: Janina Markowska

Wywiady: Ania Miłkowska, Jacek Filipiuk

Fotoreporter: Patrycja Oskwarek, Emilia Błażejewska

Zespół redakcyjny: Ania Sawczuk, Agata Stefaniuk, Agnieszka Bielecka, Ewelina Hołownia, Ania Rogalska, Dorota Ciura, Magda Lubaszewska, Natalia Skolimowska, Piotrek Jaszczuk, Bartek Jaszczuk, Paweł Mincewicz.